

PRZYROWNAWAĆ SIĘ (9) *vb impf*

się (8), się (1).

o jasne; w formach osobowych i part pierwsze a pochylone.

praes 3 sg przyrównawa się (8). ◇ [3 pl przyrównawają się.] ◇ [*praet* 3 sg n przyrównawało się.]

◇ part *praes act* przyrównawając się (1).

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

I. W funkcji właściwej (6) :

1. [Twierdzić, że się jest podobnym [komu]: I dlategoż [Chrystus] przyrównawa się Paftuchowi/ który ńto owiec mając iedneby vtracił/ y opuściłby dziewięćdziesiąt dziewięć na pulfczy/ a ńsedłby za oną która zginęła *UstKościel* 50.]

2. *Stawać się równym komuś, zrównywać się z kimś [komu] (1) :*

W przeciwstawieniu: »przyrównawać się ... oddzielać się« (1): Z których ńlow pokazuje ńye/ iż pan Kryftus Apoftołom ńwoim/ to yeft/ ludźyom ńye przyrównawa/ á od bogá ńye oddźyela/ zowąc go ńnimi zá rowno/ oycem y bogym ńwym. *KromRozm II* r3.

3. *Dostosowywać się do kogoś a. do czegoś (2) :* [Omnis enim creatura ad suum genus ab initio refigurabatur {(przirowawalolia)} deseruiens tuis preceptis. *Glosy III nr 17/23.*]

przyrównawać się komu, czemu (2): Czo barziew mnoży duchy w ciełe, iefli karmia albo wiatr. (-) Barziew karmia, abowiem ciało przyrównawa ńie pokarmu iakiego kto pożywa *GlabGad F5v*. *Cf przyrównawać się czym komu i czemu.*

przyrównawać się czym komu i czemu [anakolut] (1): Aczinięc to niezwymlńu mego Ale z rońkazania y przikazania Pawła Świętego Ktory vćzi Dizatkam [!] młodim naprzod dawać miekke a ńlotkie pokarmy to yeft znońną aprońta naukę wedłuk prońtego rozumu Ludńkie^{go}/ przjrownawaiąc ńię yem nauką prońtą (ale prawdziwą) prońtońciam ich/ aż przidą ku dońkonańfemu rozumowi *RejKupSekl a3v*.

4. *Pasować, być odpowiednim, właściwym, o właściwych proporcjach (3) :*

przyrównawać się czemu (2): Ręka długa barzo á cienka z palczami też takowymi, gdy ńie ciału nie przyrównawa, vkazuje człowieka chciwego ku rzeczám wyńszym niż na iego ńtan przyńluży [...]. Ręka z palczami krotńza niż ciało potrzebuie będzieli nieiako miąńsza, vkazuje dowcipnego ale przechyre *GlabGad P2*. *Cf przyrównawać się czym czemu w czym.*

przyrównawać się czym czemu w czym [= pod względem czego] (1): Gdzież godzi ńie wiedzieć iż w każdym pokarmie złym może być dwoia natura. Iedna którą ńie on nie zgadza z naturą ciała, á thak pokarm takowy obracza ńie w złą wilgotę ciału ńzkodliwą, [...] druga natura pokar^{mv} iefł którą ńie on nieiako zgadza j przjrownana [!] ciału wńzuej ńkładnońci, á tak z one^{go} pokarmu złego może być dobra krew, á to gdy mocna natura człowiecza ciepłem ńwym trawi złońć iego *GlabGad F5v*.

przyrównawać się ku czemu (1): Ręka długa ńzyroka ńubthilna z palczami długimi á ńubtilnymi tak iż ńie też ku ciału przjrownawa, znamionuie dobrego poradnika *GlabGad P2*.

Szereg: »zgadzać się i przyrównawać« (1): *GlabGad F5v cf przyrównawać się czym czemu w czym.*

II. W funkcji strony biernej (3) :

1. *Być uważanym za podobnego [czemu] (3)* : Ale iż panná Mariá matuchna bożá/ ieft panna nad pannami/ [...] dlá tego tą koroną wtorą panieńfką ieft vkoronowána/ ktoráż sie przyrownáwá lilij/ dlá fwé iafné czyftoſci/ podlug onego tzo w pioſnkach Salomonowych oniéy piáno: Iako liliá miedzy cirnijm/ tak przyiáciolka moia miedzy dziéwkami Izrael. *OpecŻyw* 187v; Wiek człowieczy czworaki ieft, [...] Czworthy ſtaroſć y ſiwizna: zimny y ſuchy, w nim sie mnoży Melankolija koja sie przyrownawa zimie. *FalZioł* [*8]v; Tákicé ieft wfiłowanie mądroſci/ ktorej sie pochodnia zápalona przyrownawa [*qualis natura accense facule conprobatur*]/ od ktorej gdy wiele pochodni biorą ogieñ/ nie mnief oná ſwieci/ koja inſze roſwieca. *HistAl* I4v.

2. [*Być stawianym na równi z kimś, być zrównywany z kimś [przez co ku komu]*: Panienſtwo przewyżſza przyrodzenie ludzkie. przez ktore przyrownawaia ſię ku Angiolum ludzie. *ZachŻyw* A2.]
Formacje współrdzenne cf ROWNAĆ.

MP